

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
VIII. volebné obdobie

Návrh

ZÁKON

z ... 2020,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 551/2003 Z. z., zákona č. 600/2003 Z. z., zákona č. 5/2004 Z. z., zákona č. 43/2004 Z. z., zákona č. 186/2004 Z. z., zákona č. 365/2004 Z. z., zákona č. 391/2004 Z. z., zákona č. 439/2004 Z. z., zákona č. 523/2004 Z. z., zákona č. 721/2004 Z. z., zákona č. 82/2005 Z. z., zákona č. 244/2005 Z. z., zákona č. 351/2005 Z. z., zákona č. 534/2005 Z. z., zákona č. 584/2005 Z. z., zákona č. 310/2006 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 460/2006 Z. z., zákona č. 529/2006 Z. z., uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 566/2006 Z. z., zákona č. 592/2006 Z. z., zákona č. 677/2006 Z. z., zákona č. 274/2007 Z. z., zákona č. 519/2007 Z. z., zákona č. 555/2007 Z. z., zákona č. 659/2007 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 204/2008 Z. z., zákona č. 434/2008 Z. z., zákona č. 449/2008 Z. z., zákona č. 599/2008 Z. z., zákona č. 108/2009 Z. z., zákona č. 192/2009 Z. z., zákona č. 200/2009 Z. z., zákona č. 285/2009 Z. z., zákona č. 571/2009 Z. z., zákona č. 572/2009 Z. z., zákona č. 52/2010 Z. z., zákona č. 151/2010 Z. z., zákona č. 403/2010 Z. z., zákona č. 543/2010 Z. z., zákona č. 125/2011 Z. z., zákona č. 223/2011 Z. z., zákona č. 250/2011 Z. z., zákona č. 334/2011 Z. z., zákona č. 348/2011 Z. z., zákona č. 521/2011 Z. z., zákona č. 69/2012 Z. z., zákona č. 252/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 96/2013 Z. z., zákona č. 338/2013 Z. z., zákona č. 352/2013 Z. z., zákona č. 183/2014 Z. z., zákona č. 195/2014 Z. z., zákona č. 204/2014 Z. z., zákona č. 240/2014 Z. z., zákona č. 298/2014 Z. z., zákona č. 25/2015 Z. z., zákona č. 32/2015 Z. z., zákona č. 61/2015 Z. z., zákona č. 77/2015 Z. z., zákona č. 87/2015 Z. z., zákona č. 112/2015 Z. z., zákona č. 140/2015 Z. z., zákona č. 176/2015 Z. z., zákona č. 336/2015 Z. z., zákona č. 378/2015 Z. z., zákona č. 407/2015 Z. z., zákona č. 440/2015 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 285/2016 Z. z., zákona č. 310/2016 Z. z., zákona č. 355/2016 Z. z., zákona č. 2/2017 Z. z., zákona č. 85/2017 Z. z., zákona č. 184/2017 Z. z., zákona č. 264/2017 Z. z., zákona č. 266/2017 Z. z., zákona č. 279/2017 Z. z., zákona č. 63/2018 Z. z., zákona č. 87/2018 Z. z., zákona č. 177/2018 Z. z., zákona č. 191/2018 Z. z., zákona č. 282/2018 Z. z., zákona č. 314/2018 Z. z., zákona č. 317/2018 Z. z., zákona č. 366/2018 Z. z., zákona č. 368/2018 Z. z., zákona č. 35/2019 Z. z., zákona č. 83/2019 Z. z., zákona č. 105/2019 Z. z., zákona č. 221/2019 Z. z., zákona č. 225/2019 Z. z., zákona č. 231/2019 Z. z., zákona č. 321/2019 Z. z., zákona č. 381/2019 Z. z., zákona č. 382/2019 Z. z., zákona č. 385/2019 Z. z., zákona č. 390/2019 Z. z., zákona č. 393/2019 Z. z., zákona č. 466/2019 Z. z., zákona č. 467/2019 Z. z., zákona č. 46/2020 Z. z., zákona č. 63/2020 Z. z., zákona č. 66/2020 Z. z., zákona č. 68/2020 Z. z., zákona

č. 95/2020 Z. z., zákona č. 125/2020 Z. z., zákona č. 127/2020 Z. z., zákona č. 157/2020 Z. z., zákona č. 198/2020 Z. z. a zákona č. 258/2020 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 13 ods. 1 sa za písmeno c) vkladá nové písmeno d), ktoré znie:
„d) tehotenské,“.

Doterajšie písmeno d) sa označuje ako písmeno e).

2. § 32 sa dopĺňa odsekom 5, ktorý znie:
„(5) Plynutie ochrannej lehoty na účely nároku na tehotenské sa neskončí z dôvodu vzniku sociálneho zabezpečenia podľa osobitného predpisu.²⁾“.
3. V prvej časti druhej hlavy sa za štvrtý diel vkladá nový piaty diel, ktorý vrátane nadpisu znie:

„PIATY DIEL TEHOTENSKÉ

Podmienky nároku na tehotenské § 47a

(1) Poistenkyňa, ktorá je tehotná, má nárok na tehotenské, ak v posledných dvoch rokoch pred začiatkom 27. týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom bola nemocensky poistená najmenej 270 dní; § 49a platí rovnako.

(2) Poistenkyni vzniká nárok na tehotenské od začiatku 27. týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom a zaniká dňom skončenia tehotenstva.

(3) Nárok na tehotenské vzniká aj v období prerušenia

- a) nemocenského poistenia zamestnanca z dôvodu čerpania rodičovskej dovolenky podľa osobitného predpisu,^{45a)}
- b) povinného nemocenského poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby, ktorá má nárok na rodičovský príspevok podľa osobitného predpisu³⁶⁾ a nevykonáva činnosť povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby; § 31 ods. 3 sa použije primerane.

§ 47b Poskytovanie tehotenského

Tehotenské sa poskytuje za dni.

§ 47c Výška tehotenského

Výška tehotenského je 15 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55, pravdepodobného denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 57 alebo úhrnu denných vymeriavacích základov určeného podľa § 58. Výška tehotenského určená podľa prvej vety je najmenej 10 % denného vymeriavacieho základu určeného z 2-násobku všeobecného vymeriavacieho základu platného v kalendárnom roku, ktorý dva roky

predchádza kalendárnemu roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky.“.

Doterajší piaty diel až siedmy diel sa označuje ako šiesty diel až ôsmy diel.

4. V § 54 ods. 5 sa za slovo „materského“ vkladajú slová „a tehotenského“.
5. V § 156 ods. 1 sa za písmeno d) vkladá nové písmeno e), ktoré znie:
„e) vystavenie potvrdenia o skončení tehotenstva,“.

Doterajšie písmená e) až i) sa označujú ako písmená f) až j).

6. V § 233 sa odsek 2 dopĺňa písmenom e), ktoré znie:
„e) potvrdzovať očakávaný deň pôrodu a deň skončenia tehotenstva na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou.“.
7. Za § 293fe sa vkladá § 293ff, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 293ff

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. apríla 2021

Ak začiatok 27. týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom nastal pred 1. aprílom 2021, podmienky nároku na tehotenské sa posudzujú a jeho suma sa určuje k 1. aprílu 2021.“.

Čl. II

Zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 209/2002 Z. z., zákona č. 401/2002 Z. z., zákona č. 442/2003 Z. z., zákona č. 465/2003 Z. z., zákona č. 528/2003 Z. z., zákona č. 365/2004 Z. z., zákona č. 455/2004 Z. z., zákona č. 523/2004 Z. z., zákona č. 578/2004 Z. z., zákona č. 5/2005 Z. z., zákona č. 332/2005 Z. z., zákona č. 363/2007 Z. z., zákona č. 129/2008 Z. z., zákona č. 144/2008 Z. z., zákona č. 282/2008 Z. z., zákona č. 462/2008 Z. z., zákona č. 496/2009 Z. z., zákona č. 133/2010 Z. z., zákona č. 199/2010 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 333/2010 Z. z., zákona č. 6/2011 Z. z., zákona č. 125/2011 Z. z., zákona č. 250/2011 Z. z., zákona č. 390/2011 Z. z., zákona č. 57/2012 Z. z., zákona č. 455/2012 Z. z., zákona č. 312/2013 Z. z., zákona č. 352/2013 Z. z., zákona č. 436/2013 Z. z., zákona č. 464/2013 Z. z., zákona č. 281/2015 Z. z., zákona č. 422/2015 Z. z., zákona č. 270/2018 Z. z., zákona č. 318/2018 Z. z., zákona č. 95/2019 Z. z., zákona č. 138/2019 Z. z., zákona č. 155/2019 Z. z., zákona č. 360/2019 Z. z., zákona č. 470/2019 Z. z. a zákona č. 93/2020 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 16a ods. 6 sa slová „štipendiá a motivačné štipendiá (§ 96)“ nahrádzajú slovami „štipendiá, motivačné štipendiá a tehotenské štipendiá“.
2. V § 73 ods. 4 písm. f) sa slová „§ 95 a 97a“ nahrádzajú slovami „§ 95, 96b a 97a“.
3. V § 89 ods. 7 celom texte sa slová „§ 96 a 96a“ nahrádzajú slovami „§ 96, 96a a 96b“.
4. V § 91 ods. 3 druhej vete sa za číslo „96“ vkladajú slová „a 96b“.

5. Za § 96a sa vkladá § 96b, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 96b

Tehotenské štipendium z prostriedkov štátneho rozpočtu

(1) Tehotnej študentke, ktorá má trvalý pobyt v Slovenskej republike a nemá nárok na výplatu tehotenského,^{49abaa}) sa v období od začiatku 27. týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom priznáva tehotenské štipendium, najmä na účel pokrytia zvýšených výdavkov spojených so zdravotným stavom študentky, špeciálnymi materiálnymi potrebami a s prípravou na narodenie dieťaťa. Na tehotenské štipendium má študentka právny nárok.

(2) Za študentku sa na účely tehotenského štipendia považuje aj osoba, ktorej bolo štúdium prerušené z dôvodu tehotenstva.

(3) Výška tehotenského štipendia je 200 eur mesačne. Vláda môže ustanoviť nariadením inú výšku tehotenského štipendia; výška tehotenského štipendia uvedená v prvej vete stráca platnosť ustanovením jej výšky nariadením.

(4) Tehotenské štipendium sa priznáva na základe písomnej žiadosti študentky, ktorej prílohou je lekárske potvrdenie o tom, že začal 27. týždeň pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom, a potvrdenie Sociálnej poisťovne o tom, že jej nevznikol nárok na výplatu tehotenského.

(5) O priznaní tehotenského štipendia rozhoduje rektor vysokej školy alebo ak to ustanoví štatút vysokej školy, rozhoduje dekan fakulty.

(6) Tehotenské štipendium sa priznáva od prvého dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom bola podaná žiadosť.

(7) Ak podmienky na poskytnutie tehotenského štipendia boli splnené len za časť kalendárneho mesiaca, v ktorom bola žiadosť doručená, tehotenské štipendium patrí za celý kalendárny mesiac. Tehotenské štipendium sa poskytuje aj za mesiace júl a august.

(8) Vysoká škola poskytuje tehotenské štipendium v mesačnej výške najneskôr desiaty deň príslušného kalendárneho mesiaca na bankový účet vedený v Slovenskej republike, ktorého číslo uvedie študentka v žiadosti o priznanie tehotenského štipendia.

(9) Nárok na tehotenské štipendium zaniká

- a) vznikom nároku na výplatu rodičovského príspevku po narodení dieťaťa na dieťa, na ktoré študentka poberá tehotenské štipendium,
- b) vznikom nároku na výplatu tehotenského,
- c) skončením tehotenstva alebo
- d) skončením štúdia.

(10) Študentka oznámi vysokej škole skutočnosť podľa odseku 9 písm. a), b) alebo písm. c) do desiatich pracovných dní odo dňa, kedy nastala.

(11) Osoba, ktorej bolo za rovnaké obdobie poskytnuté tehotenské štipendium a vyplatené tehotenské, je povinná vrátiť vysokej škole poskytnuté tehotenské štipendium za príslušné obdobie.

(12) Na účely preukazovania nároku podľa odseku 1, zisťovania, preverovania a kontroly správneho postupu preukazovania nároku na tehotenské štipendium, ochrany a domáhania sa práv študentky a vysokej školy je vysoká škola oprávnená spracúvať osobné údaje študentky v rozsahu potrebnom na rozhodnutie o priznaní tehotenského štipendia. Vysoká škola je na tieto účely oprávnená aj bez súhlasu dotknutej osoby získavať jej osobné údaje kopírovaním, skenovaním alebo iným zaznamenávaním úradných dokladov na nosič informácií v rozsahu nevyhnutnom na dosiahnutie účelu spracúvania.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 49abaa znie:

„^{49abaa}) § 47a zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. .../2020 Z. z.“.

Čl. III

Zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 447/2002 Z. z., zákona č. 534/2002 Z. z., zákona č. 463/2003 Z. z., zákona č. 365/2004 Z. z., zákona č. 732/2004 Z. z., zákona č. 592/2006 Z. z., zákona č. 274/2007 Z. z., zákona č. 519/2007 Z. z., zákona č. 643/2007 Z. z., zákona č. 61/2008 Z. z., zákona č. 445/2008 Z. z., zákona č. 449/2008 Z. z., zákona č. 58/2009 Z. z., zákona č. 59/2009 Z. z., zákona č. 70/2009 Z. z., zákona č. 82/2009 Z. z., zákona č. 285/2009 Z. z., zákona č. 543/2010 Z. z., zákona č. 220/2011 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 80/2013 Z. z., zákona č. 140/2015 Z. z., zákona č. 281/2015 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 190/2018 Z. z., zákona č. 35/2019 Z. z., zákona č. 153/2019 Z. z., zákona č. 466/2019 Z. z. a zákona č. 46/2020 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 5 sa dopĺňa písmenom e), ktoré znie:
„e) tehotenské.“.
2. Za § 9 sa vkladá § 9a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 9a Tehotenské

(1) Policajтка a profesionálna vojačka, ktorá je tehotná, má nárok na tehotenské, ak v posledných dvoch rokoch pred začiatkom 27. týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom bola nemocensky zabezpečená podľa tohto zákona alebo nemocensky poistená podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení najmenej 270 dní, alebo v tejto dobe sa policajтке alebo profesionálnej vojačke poskytla rodičovská dovolenka podľa osobitných predpisov.^{3h)}

(2) Policajтке a profesionálnej vojačke vzniká nárok na tehotenské od začiatku 27. týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom a zaniká dňom skončenia tehotenstva.

(3) Výška tehotenského je 200 eur mesačne.

(4) Nárok na výplatu tehotenského vzniká od začiatku mesiaca, v ktorom začal 27. týždeň pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom a zaniká posledným dňom kalendárneho mesiaca, v ktorom skončilo tehotenstvo.

(5) Tehotenské sa poskytuje policajtky a profesionálnej vojačke, ktorej nemocenské zabezpečenie zaniklo počas tehotenstva, ak nárok na tehotenské vznikne najneskoršie do ôsmich mesiacov po skončení služobného pomeru, a ak nemá nárok na tehotenské podľa osobitného predpisu^{3f)} a splnila ostatné podmienky na vznik nároku na tehotenské podľa odseku 1.“.

3. V § 83 ods. 2 sa za písmeno c) vkladá nové písmeno d), ktoré znie:
„d) tehotenské,“.

Doterajšie písmená d) až f) sa označujú ako písmená e) až g).

4. V § 83 ods. 3 sa za slovo „prácu,“ vkladajú slová „potvrdenie o začatí 27. týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom,“ a za slovo „pôrodu,“ sa vkladajú slová „potvrdenie o skončení tehotenstva“.

Čl. IV

Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 462/2008 Z. z., zákona č. 37/2009 Z. z., zákona č. 184/2009 Z. z., zákona č. 37/2011 Z. z., zákona č. 390/2011 Z. z., zákona č. 324/2012 Z. z., zákona č. 125/2013 Z. z., zákona č. 464/2013 Z. z., zákona č. 307/2014 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 330/2014 Z. z., zákona č. 377/2014 Z. z., zákona č. 61/2015 Z. z., zákona č. 188/2015 Z. z., zákona č. 440/2015 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 216/2016 Z. z., zákona č. 56/2017 Z. z., zákona č. 151/2017 Z. z., zákona č. 178/2017 Z. z., zákona č. 182/2017 Z. z., zákona č. 62/2018 Z. z., zákona č. 209/2018 Z. z., zákona č. 210/2018 Z. z., zákona č. 365/2018 Z. z., zákona č. 375/2018 Z. z., zákona č. 209/2019 Z. z., zákona č. 221/2019 Z. z., zákona č. 381/2019 Z. z., zákona č. 56/2020 Z. z. a zákona č. 93/2020 Z. z. sa dopĺňa takto:

1. V § 110 ods. 5 sa za číslo „149“ vkladá čiarka a číslo „149a“.
2. Za § 149 sa vkladá § 149a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 149a Tehotenské štipendium

(1) Plnoletej tehotnej žiačke strednej školy, ktorá má trvalý pobyt v Slovenskej republike a nemá nárok na výplatu tehotenského,^{90aa)} sa v období od začiatku 27. týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom priznáva tehotenské štipendium, najmä na účel pokrytia zvýšených výdavkov spojených so zdravotným stavom žiačky, špeciálnymi materiálnymi potrebami a s prípravou na narodenie dieťaťa. Na tehotenské štipendium má žiačka právny nárok.

(2) Výška tehotenského štipendia je 200 eur mesačne. Vláda môže ustanoviť nariadením inú výšku tehotenského štipendia; výška tehotenského štipendia uvedená v prvej vete stráca platnosť ustanovením jej výšky nariadením.

(3) Tehotenské štipendium sa priznáva na základe písomnej žiadosti žiačky podanej riaditeľovi školy, ktorej prílohou je lekárske potvrdenie o tom, že začal 27. týždeň pred

očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom, a potvrdenie Sociálnej poisťovne o tom, že jej nevznikol nárok na výplatu tehotenského.

(4) O priznaní tehotenského štipendia rozhoduje riaditeľ školy.

(5) Tehotenské štipendium sa priznáva od prvého dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom bola podaná žiadosť.

(6) Ak podmienky na poskytnutie tehotenského štipendia boli splnené len za časť kalendárneho mesiaca, v ktorom bola žiadosť doručená, tehotenské štipendium patrí za celý kalendárny mesiac. Tehotenské štipendium sa poskytuje aj za mesiace júl a august.

(7) Stredná škola poskytuje tehotenské štipendium v mesačnej výške najneskôr desiaty deň príslušného kalendárneho mesiaca na bankový účet vedený v Slovenskej republike, ktorého číslo uvedie žiačka v žiadosti o priznanie tehotenského štipendia.

(8) Nárok na tehotenské štipendium zaniká

- a) vznikom nároku na výplatu rodičovského príspevku po narodení dieťaťa na dieťa, na ktoré žiačka poberá tehotenské štipendium,
- b) vznikom nároku na výplatu tehotenského,
- c) skončením tehotenstva,
- d) podmieneným vylúčením alebo
- e) dňom, kedy prestala byť žiačkou školy.

(9) Žiačka oznámi strednej škole skutočnosť podľa odseku 8 písm. a), b) alebo písm. c) do desiatich pracovných dní odo dňa, kedy nastala.

(10) Osoba, ktorej bolo za rovnaké obdobie poskytnuté tehotenské štipendium a vyplatené tehotenské, je povinná vrátiť strednej škole poskytnuté tehotenské štipendium za príslušné obdobie.

(11) Na účely preukazovania nároku podľa odseku 1, zisťovania, preverovania a kontroly správneho postupu preukazovania nároku na tehotenské štipendium, ochrany a domáhania sa práv žiačky je stredná škola oprávnená spracúvať osobné údaje žiačky v rozsahu potrebnom na rozhodnutie o priznaní tehotenského štipendia. Stredná škola je na tieto účely oprávnená aj bez súhlasu dotknutej osoby získavať jej osobné údaje kopírovaním, skenovaním alebo iným zaznamenávaním úradných dokladov na nosič informácií v rozsahu nevyhnutnom na dosiahnutie účelu spracúvania.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 90aa znie:

„^{90aa}) § 47a zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. .../2020 Z. z.“.

Čl. V

Zákon č. 467/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony sa mení takto:

1. V čl. I bode 15 sa slovo „január“ vo všetkých tvaroch v celom texte vrátane nadpisu nahrádza slovom „apríl“ v príslušnom tvare a slová „december 2020“ vo všetkých tvaroch sa v celom texte nahrádzajú slovami „marec 2021“ v príslušnom tvare.

2. V čl. V sa slová „čl. I bodov 1 až 8, 11, 12 a 15, čl. II až IV“ nahrádzajú slovami „čl. II a III“ a za slová „1. januára 2021,“ sa vkladajú slová „čl. I bodov 1 až 8, 11, 12 a 15 a čl. IV, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. apríla 2021,“.

Čl. VI

Tento zákon nadobúda účinnosť 31. decembra 2020 okrem čl. I až IV, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. apríla 2021.